

MATJAŽ GERŠIČ

Slika 3: Od nekdanjega obzidja okoli zgodovinskega jedra Džide, ki se imenuje Al-Balad, so ostale še vrata. Najbolj znamenita so meška. Skoznje so množice romaric in romarjev potovale proti Meki; Džida je bila namreč predvsem v preteklosti glavno vstopno pristanišče za romanja v Meko.

- krepitev zavedanja pomena imen ter uporabe umetne inteligence in geoprostorskih tehnologij za oblikovanje enotnih digitalnih slovarjev, ki upoštevajo mednarodne standarde;
- poudarjanje skrbi za dokumentiranje zemljepisnih imen, njihovo poenotenje v arabščini in izogibanje uporabi pogovornih narečij ter vzpostavitev novih nacionalnih odborov.

Na dogodku je bilo podpisanih 10 memorandumov o sodelovanju s številnimi subjekti iz vladnega, akademskega in neprofitnega sektorja.

Med redkimi nearabskimi povabljenimi udeleženci sem bil tudi spodaj podpisani. Predstavil sem rezultate svojega raziskovalnega dela v Saudovi Arabiji izpred dveh let, kjer sem se posvetil vprašanju transliteracije in transkripcije evropskih zemljepisnih imen v arabski jezik. Poleg tega sem sodeloval tudi na panelu o sodobnih usmeritvah v raziskovanju zemljepisnih imen (slika 2). Panel je moderiral predsednik UNGEGN-a Pierre Jaillard, med razpravljavci pa so bili še Tim Trainer, nekdanji predsednik Mednarodne kartografske zveze, Peeter Päll, nekdanji sklicatelj Delovne skupine za romanizacijo pri UNGEGN-u, Cecille Blake, glavna sekretarka UNGEGN-a in Fatima Baothman, predsednica Saudijskega združenja za umetno inteligenco.

Matjaž Geršič

Posvetovanje o degradaciji zemljišč in trajnostnem razvoju v stepskih okoljih

Djelfa, Alžirija, 18.–21. 11. 2024

V drugi polovici novembra je v Djelfi, približno 300 km južno od Alžira potekalo posvetovanje z naslovom Degradacija zemljišč in trajnostni razvoj v stepskih okoljih (*Land Degradation and Sustainable Development in the Steppes*). Posvetovanje je organiziral Oddelek za vede o Zemlji in vesolju Univerze v Djelfi (*Ziane Achour University of Djelfa*; slika 1), ob sodelovanju dveh komisij Mednarodne geografske

MATIJA ZORN

Slika 1: Posvetovanje je potekalo na kampusu Univerze v Djelfi – rektorat.

MATIJA ZORN

Slika 2: Obnavljanje »zelene pregrade« (sajenje novih dreves) severno od Djelfe (okolica Aïn Maabed).

Slika 3: Plenarna predavanja so snemali.

Slika 4: Kljub stepskemu okolju, najdemo v okolici Djelfe obsežna erozijska žarišča (okolica Ain Maabed).

MATIJA ZORN

zveze – Komisije za degradacijo zemljišč in dezertifikacijo (*Commission on Land Degradation and Desertification*), katere predsednik sem podpisani, in Komisije o trajnostnih sistemih na podeželju (*Commission on Sustainable Rural Systems*).

Namen mednarodnega posvetovanja je bil predstaviti posebnosti stepskih okolij v primerjavi z drugimi biotopi ter spoznati izzive, s katerimi se soočajo v alžirski stepi: degradacija zemljišč, suša, prekomerna paša in pomanjkanje zaščitnega zakonodajnega okvira. Območje Djelfe je bilo za posvetovanje izbrano zaradi svojih naravnih gozdov in pogozdenih območij (t. i. *green dam*, zelena pregrada), goličav, degradiranih zemljišč ter pokrajinske raznolikosti alžirske stepe.

Prva dva dneva posvetovanja sta bila posvečena predavanjem in predstavitev plakotov, tretji dan pa terenskim ogledom v okolici Djelfe. Čeprav je bilo posvetovanje mednarodno, je bila velika večina udeležencev Alžircev, kar je gotovo povezano z ne ravno enostavnim postopkom za pridobivanje alžirskega vizuma. Tujcev se nas je tako zbralo zgolj sedem: iz Belgije, Španije, Tunizije, Slovenije in Saudove Arabije. Pogovorni jezik je bila uradno angleščina, ki pa jo je uspešno izpodrivala francoščina. Ta je v Alžiriji *de facto* pogovorni jezik v akademskih sferah – tudi predavanja na univerzah potekajo v francoščini. Se pa država zaveda globalnega pomena angleščine, zato v zadnjem času močno spodbuja učenje le-te, kar se že pozna pri mlajših generacijah.

Predavanja so bila razdeljena v pet tematskih sklopov (vpliv podnebnih sprememb na stepske ekosisteme, degradacija zemljišč in njihova ekološka obnova, upravljanje z vodo v stepskih območjih, monitoring in ocena degradacije zemljišč in dezertifikacije ter kmetijski izzivi in planiranje na območjih dezertifikacije), v okviru katerih se je zvrstilo blizu 30 referatov in prek 50 predstavitev plakotov. Vsak tematski sklop se je začel s plenarnim predavanjem kot uvodom v obravnavano tematiko. Podpisani (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika) sem vodil tematski sklop o degradaciji zemljišč in njihovi ekološki obnovi, v okviru tega sem imel tudi plenarno predavanje z naslovom Manj razvite države in posledice naravnih nesreč (*Low-income countries and the impact of natural disasters*) (slika 3). Poleg tega sem imel v okviru sklopa o podnebnih spremembah še predavanje z naslovom Vloga vrtač pri blaženju podnebnih sprememb v sredozemski kraški pokrajini (*The role of dolines in climate change mitigation in the Mediterranean karst landscape*).

Terensko delo tretji dan je bilo sicer okrnjeno, saj organizatorji niso dobili dovoljenja, da lahko obiščemo vse predvidene lokacije. Posvetili smo se predvsem »zeleni pregradi«, tj. pogozdenemu območju, ki se razteza tisoč kilometrov od maroške meje na zahodu do tunizijske meje na vzhodu, njegova širina pa je tudi do 20 km. Projekt pogozdovanja so začeli v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, nadaljeval pa se je tudi v naslednjih desetletjih. Načrt je bil posaditi prek milijon dreves, z namenom preprečitve širjenja Sahare proti severu. Območje, na katerem je potekalo pogozdovanje, prejme letno (v dolgotrajnem povprečju) med 200 in 300 mm padavin. Podnebne spremembe tu povzročajo težave, saj območje v zadnjih letih ne prejema niti 150 mm padavin, kar seveda vpliva na obstoj dreves ter nadaljnje oziroma obnovitveno pogozdovanje (slika 2), ki so se ga lotili v zadnjih letih. Velike težave povzročajo tudi škodljivci, ki so zelo neugodni, če prevladujejo drevesne monokulture. Pri pogozdovanju so pretežno uporabljali alepski bor in ciprese, za učvrstitev tal pa je pomembna trava alfa. Največja težava, povezana z »zeleno pregrado«, s katero se soočajo danes, pa je njeno preteklo nevzdrževanje, kar pomeni, da bodo/so potrebna velika obnovitvena pogozdovanja, ki pa bodo ob neustreznem upravljanju lahko doživela podobno usodo.

Matija Zorn